

Regeringens skrivelse

1976/77: 78

med överlämnande av allmänna pensionsfondens fjärde fondstyrelses årsredovisning;

beslutad den 17 februari 1977.

Regeringen överlämnar till riksdagen enligt bifogade utdrag av regeringsprotokoll allmänna pensionsfondens fjärde fondstyrelses årsredovisning för år 1976.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

GÖSTA BOHMAN

EKONOMIDEPARTEMENTET

Utdrag

PROTOKOLL

vid regeringssammanträde

1977-02-17

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Bohman, Ahlmark, Romanus, Turesson, Gustavsson, Antonsson, Olsson, Dahlgren, Åsling, Söder, Troedsson, Mundebo, Krönmark, Burenstam Linder, Wikström, Johansson, Friggebo

Föredragande: statsrådet Bohman

Skrivelse till riksdagen med överlämnande av allmänna pensionsfondens fjärde fondstyrelses årsredovisning

I enlighet med riksdagens beslut skall en årlig redovisning av allmänna pensionsfondens fjärde fondstyrelses placeringar och övriga verksamhet lämnas till riksdagen (NU 1974: 37, rskr 1974: 253). För verksamhetsåren 1974 och 1975 har en sådan redovisning lämnats i den reviderade finansplanen för år 1975 resp. år 1976. Med anledning av att riksdagen har framfört önskemål om att regeringen söker finna en form för att lämna redovisningen till riksdagen tidigare än i den reviderade finansplanen (NU 1975: 33, rskr 1975: 246 och NU 1975/76: 74, rskr 1975/76: 417), förutskickades i finansplanen för år 1977 (prop. 1976/77: 100, bil. 1 s. 36) att den begärda redovisningen skulle lämnas i skrivelse till riksdagen så snart som fondstyrelsen — i enlighet med 24 § reglementet (1959: 293) angående allmänna pensionsfondens förvaltning — överlämnat förvaltnings- och revisionsberättelserna till regeringen.

Fjärde fondstyrelsen har den 7 februari 1977 till regeringen överlämnat årsredovisning för år 1976 innehållande verksamhetsöversikt, förvaltningsberättelse med resultaträkning och balansräkning samt revisionsberättelse. Regeringen har tidigare denna dag på föredragning av chefen för socialdepartementet fastställt balansräkningen.

Under år 1976 har efter beslut av riksdagen det belopp som står till förfogande för fjärde fondstyrelsens placeringsverksamhet höjts med 500 milj. kr. till 1 miljard kr. (prop. 1975/76: 100 bil. 1 och 108, NU 1975/76: 34, rskr 1975/76: 174). Jag avser att i annat sammanhang ta upp frågan om en begränsning av fjärde fondstyrelsens rätt att köpa aktier i ett och samma företag.

Jag hemställer att regeringen överlämnar årsredovisningen till riksdagen.

Regeringen beslutar i enlighet med föredragandens hemställan.

Bilaga

Allmänna Pensionsfonden

Fjärde fondstyrelsen

Årsredovisning
för verksamhetsåret 1976

Styrelse

F. kommunfullmäktigeordföranden
Albert Aronson, ordförande
F. riksdagsledamoten Sven Ek-
ström, vice ordförande
Kommunalrådet Erik Svensson
Riksdagsledamoten Karl Boo
Direktören Peder Bonde
Direktören Wilhelm Söderman
Andre ordföranden Lars Wester-
berg
Förbundsordföranden Enar Ågren
Ekonomien Lars Ljung
Ekonomichefen Kurt Lanneberg
Förbundsordföranden Hans Hel-
lers

Direktören Ingemar Essén
Förbundsordföranden Erik Leh-
man
Andre förbundsordföranden Sven
Wehlin
Förbundsordföranden Åke Berg-
gren
Utredningssekreteraren Jan-Erik
Nyberg
Professorn Osborne Bartley

Verkställande direktör

Lennart Dahlström

Suppleanter

Filosofie doktorn Tony Hagström
Riksdagsledamoten Thorsten Lars-
son
Direktören Gösta Welin
Förbundsdirektören Sven Järdler
Direktören Karl-Axel Linderöth

Revisorer

Bankdirektören Gösta Renlund,
ordförande
Bankinspektören Hans-Henrik
Abelin
Direktören Arne Henrikson
Ekonomichefen Per Anders Lars-
son

Verkställande direktörens översikt

Kapitalbasen för fonden var vid årets ingång 500 mkr., som ställts till förfogande vid fondens tillkomst, jämte ackumulerade vinstmedel för åren 1974 och 1975 av storleksordningen 20 mkr. Under året vidgades fondens kapital, då vårriksdagen beslöt efterkomma styrelsens begäran att tillföra fonden ytterligare 500 mkr. för att den på ett tillfredsställande sätt skulle kunna fullfölja de syften, som motiverade dess inrättande. Av de nya medlen tillfördes fonden 100 mkr. den 23 april, 50 mkr. den 22 juni och 150 mkr. den 21 oktober. Återstående 200 mkr. kan utnyttjas när fonden så önskar.

Av totalt tillfört kapital om 800 mkr. har 728 mkr. disponerats för köp av aktier, konvertibla obligationer och skuldebrev. Nettoökningen av fondens värdepappersportfölj under året uppgick till 293 mkr. och fördelade sig tidsmässigt med en tredjedel på första och två tredjedelar på andra halvåret. Utöver ovan nämnda 200 mkr. i odisponerade medel förfogade fonden vid årsskiftet över en likviditetsreserv om 109 mkr. i form av banktillgodohavanden.

Den uppåtgående trend, som präglade svensk aktiemarknad under större delen av 1975, blev bestående fram mot mitten av maj 1976. Förhoppningar om en annalkande högkonjunktur var den främsta drivkraften. De ändrade bestämmelserna för beskattning av realisationsvinster i fråga om aktier, som kom att gälla från april månads ingång, dämpade inte uppgången.

Fortlöpande information under försommaren och sommaren visade

att den internationella konjunkturuppgången nästan helt stannat av. Detta i förening med skärpta kreditrestriktioner ledde till allmänt kursfall under hösten. Mest markant var den svaga tendensen under perioden augusti—oktober, varefter en viss återhämtning inträdde. Utvecklingen under året mätt i Affärsvärldens generalindex innebär en ökning med 1 %. Branschvis har utvecklingen varierat starkt under året. Bankaktierna redovisade en kursuppgång på 22 %. På den positiva sidan fanns också byggnadsföretag och varuhus, vars aktier stigit 26 respektive 20 %. För skogsaktierna begränsades uppgången till 5 %. Årets förlorare var verkstäder och rederier, som försvagades 10 respektive 16 %.

Vid årets början ingick i fondens värdepappersportfölj 23 olika företag. Under året har fyra nya engagemang gjorts, nämligen i Alcro, Balcken, Fagersta och Trelleborg. Det tidigare innehavet av Tändsticksaktier har avvecklats varefter antalet företag i portföljen har ökat till 26: Under året har också Tibnoraktier förvärvats, vilka senare bytts mot nya Ratosaktier och skuldebrev utfärdade av Ratos. Genom portföljens fortsatta utökning och Volvos starka kursfall har Volvos tidigare dominans ytterligare reducerats från 25 till 12 % av portföljens marknadsvärde. Närmast i storleksordning kommer AGA, som vid årsskiftet uppgick till 11 % av portföljens marknadsvärde. Därefter följer Atlas Copco och L M Ericsson.

Nyemissioner har under året gjorts i tio av de i portföljen ingående företagen. Fonden har deltagit i samtliga — i vissa fall utöver vad det egna innehavet av teckningsrätter möjliggjort. Sålunda har hela Fagersta-innehavet tillkommit genom köp av teckningsrätter samt teckning utan företrädesrätt vid nyemissionen. Även innehavet av Trelleborg grundar sig i huvudsak på köp av teckningsrätter.

Det beloppsmässigt största köpet under året har gjorts i Atlas Copco. Därefter följer köp och/eller nyteckning i Höganäs, ASEA, Mo och Domsjö, AGA och L M Ericsson.

Fondens likvida ställning och i viss utsträckning de nya reglerna för beskattning av realisationsvinster har medfört att försäljningarna under året blivit mycket begränsade. Som framgår av resultaträkningen har vinster och förluster i stort tagit ut varandra.

Portföljens deklarationsvärde per den 31 december 1976 uppgick till 704 mkr. (f. å. 453). Motsvarande anskaffningsvärde var 728 mkr. (f. å. 435).

Marknadsvärdet av fondens portfölj, veckovis justerat för gjorda köp och försäljningar, har under året minskat 4 %. Under samma period har Affärsvärldens generalindex stigit 1 %.

Administration:

Medeltalet anställda under året har varit 5.

I löner och ersättningar har utgått till:

styrelse och verkställande direktör	601 123 kr.
övriga anställda	262 709 kr.
revisorer	52 000 kr.

Stockholm i januari 1977

Lennart Dahlström

Verkställande direktör

Förvaltningsberättelse

De av fondstyrelsen förvaltade medlen har placerats på sätt som framgår av balansräkningen och särskilda specifikationer över styrelsens innehav av aktier, konvertibla obligationer och skuldebrev vid årsskiftet. Enligt fondens reglemente är tillgångarna bokförda till anskaffningsvärdet.

Resultatet av årets förvaltning samt styrelsens tillgångar och skulder per den 31 december 1976 framgår av nedanstående resultaträkning samt balansräkning.

Resultaträkning

	1976 tkr	1975 tkr
Aktieutdelningar	16 720	10 537
Ränteintäkter	9 031	12 316
Ränteutgifter	—9	—
Förvaltningskostnader	—1 611	—1 378
Rörelseresultat	24 131	21 475
Realisationsvinster	431	6 412
Realisationsförluster	—420	—857
	24 142	27 030
Skatt	—8 813	—10 564
Nettoresultat	15 329	16 466

Balansräkning

	1976-12-31 tkr	1975-12-31 tkr
Tillgångar		
Kassa och bank	109 002	102 620
Övriga fordringar	132	—
Aktier	724 915	434 242
Konvertibla obligationer och skuldebrev	3 267	483
Summa tillgångar	837 316	537 345
Skulder och fondkapital		
Leverantörsskulder	—	10 471
Skatteskuld	1 569	6 497
Övriga skulder	181	140
Fondkapital	800 000	500 000
Akkumulerat överskott från föregående år	20 237	3 771
Årets nettoresultat	15 329	16 466
Summa skulder och fondkapital	837 316	537 345

Stockholm den 21 januari 1977

Albert Aronson (ordf.) Sven Ekström
Karl Boo Peder Bonde
Lars Westerberg Enar Ågren
Kurt Lanneberg Hans Hellers

Erik Svensson
Wilhelm Söderman
Lars Ljung
Lennart Dahlström
(verkst. dir.)

Under hänvisning till revisionsberättelsen intygas, att förestående resultaträkning samt balansräkning överensstämmer med räkenskaperna.

Stockholm den 28 januari 1977

Gösta Renlund (ordf.)
Arne Henrikson

H. H. Abelin
Anders Larsson

Revisionsberättelse

Undertecknade, som av regeringen förordnats att såsom revisorer granska Allmänna Pensionsfondens fjärde fondstyrelsens förvaltning, får härmed avgiva revisionsberättelse för år 1976.

Vi har granskat förvaltningsberättelsen, tagit del av räkenskaper, protokoll och andra handlingar, som lämnar upplysning om fondstyrelsens förvaltning, inventerat de under fondstyrelsens förvaltning stående tillgångarna samt vidtagit de övriga granskningsåtgärder vi ansett erforderliga.

Räkenskaperna har siffergranskats av därtill särskilt utsedd revisionsbyrå.

Vi finner ingen anledning till erinran mot de aktietransaktioner, som fonden företagit under år 1976, eller mot det sätt på vilket desamma genomförts.

Revisionen har icke givit anledning till anmärkning beträffande förvaltningsberättelsen, de i densamma upptagna resultat- och balansräkningarna, bokföringen eller inventeringen eller eljest beträffande fondstyrelsens förvaltning.

Stockholm den 28 januari 1977

Gösta Renlund
Arne Henrikson
H. H. Abelin
Anders Larsson

Aktieinnehav per den 31 december 1976

Företag		Antal	Deklarationsvärde per st kr	totalt tkr	% av aktie- kapitalet
AGA		400 000	190	76 000	8,6
bundna	336 505				
fria	63 495				
Alcro		36 000	230	8 280	10,0
A bundna	24 000				
B bundna	12 000				
ASEA		357 850	117	41 869	1,8
bundna	346 046				
fria	11 804				
Astra		164 016	270	44 284	6,5
bundna	111 165				
fria	52 851				
Atlas Copco		400 000	155	62 000	3,2
Bahco		28 530	220	6 277	5,7
bundna	23 837				
fria	4 693				
Balken		60 518	175	10 591	7,4
A	20 583				
B	39 935				
Billerud		74 874	166	12 429	3,0
bundna	71 544				
fria	3 330				
Cellulosa		55 737	281	15 662	0,9
A bundna	16 518				
B bundna	19 433				
B fria	19 786				
Fagersta		67 689	158	10 695	4,6
B bundna	66 574				
B fria	1 115				
Fläkt		265 578	139	36 915	8,5
bundna	180 867				
fria	84 711				
Fortia		114 078	220	25 097	9,1
A bundna	2 420				
A fria	178				
B bundna	77 296				
B fria	34 184				
Gränges		100 000	70	7 000	1,3
bundna	97 991				
fria	2 009				
Höganäs		83 122	320	26 599	8,5
bundna	83 028				
fria	94				
Incentive		142 180	210	29 858	4,4
bundna	142 017				
fria	163				
Iro		87 650	80	7 012	11,2
bundna	81 465				
fria	6 185				
L M Ericsson		595 632	94	55 989	2,7
A bundna	64 959				
A fria	33 045				
B	497 628				
MoDo		198 074		24 953	5,0
A	48 676		125		
A1	121 691		125		
B	27 707		132		

Företag		Antal	Deklarationsvärde per st kr	totalt tkr	% av aktie- kapitalet
Nife		83 334	160	13 334	8,3
B bundna	68 256				
B fria	15 078				
Perstorp		132 200	170	22 474	10,0
B bundna	129 630				
B fria	2 570				
Promotion		88 759	195	17 308	9,4
B bundna	78 840				
B fria	9 919				
Ratos		78 898	233	18 383	4,7
A	23 867				
B	55 031				
Rotor		60 000	85	5 100	15,0
bundna	55 466				
fria	4 534				
Sandvik		101 930	239	24 361	1,4
bundna	99 241				
fria	2 689				
Trelleborg		117 114	115	13 468	9,5
A bundna	25 500				
B bundna	69 515				
B fria	22 099				
Volvo		908 162	93	84 459	5,1
A bundna	441 539				
A fria	4 956				
B bundna	460 548				
B fria	1 119				
Totalt deklarationsvärde				700 397	
Totalt anskaffningsvärde				724 915	

Innehav av konvertibla obligationer och skuldebrev per den 31 december 1976

Företag	Nom kr	Deklarationsvärde % %	totalt tkr
Cellulosa	516 500	145	749
konvertibla obligationer			
B bundna	375 250		
B fria	141 250		
Ratos skuldebrev	2 870 560	96	2 756
Totalt deklarationsvärde			3 505
Totalt anskaffningsvärde			3 267

